

Characteristic of Chinese Serial Verb Construction and Its Thai Equivalent

Teeraparp Predeepoch

School of Sinology, Mae Fah Luang University

333 Moo 1 Thasud Muang Chiangrai 57100

Email: Teeraparp.pre@mfu.ac.th Tel: 06-4406-5977

(received 4 March, 2021) (revised 31 May, 2021) (accepted 7 June, 2021)

Abstract

This article aims to present the characteristics of serial verb construction in Chinese, and to compare its equivalent in Thai, including number of serial verbs within a sentence, relationship of serial verbs and auxiliary word “zhe” (着), and use of directional serial verbs, those can be concluded as: 1) there are 2-5 verbs can be linked in one sentence. 2) the auxiliary word “zhe” (着) must be placed between the 1st and the 2nd verbs in case the serial verbs are intransitive verbs, vice versa for transitive serial verbs, there are both the case of “zhe” (着) is needed and unneeded. 3) the directional serial verbs those come together with noun (location), the 2nd

directional verb can be placed on 2 positions: after noun (location) or at the end of sentence. When all the cases above are brought to compare with the equivalents in Thai, the results are: 1) there are 2-5 verbs can be linked in one sentence in Thai as well. 2) there is no any auxiliary word in Thai is needed to be added between serial verbs as “zhe” does in Chinese. 3) the directional serial verbs those come together with noun (location) in Thai, the 2nd directional verb can be only placed after noun (location) while there 2 positions are possible in Chinese.

Keywords: serial verb construction; Chinese; Thai; comparison

คุณลักษณะการเรียงกันของคำกริยาในภาษาจีนและการ เทียบเคียงลักษณะเดียวกันกับภาษาไทย

ธีรภาพ ปริดีพจน์¹

สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย 57100

อีเมล teeraparp.pre@mfu.ac.th โทรศัพท์ 06-4406-5977

วันรับบทความ 4 มีนาคม 2564 วันแก้ไขบทความ 31 พฤษภาคม 2564

วันรับตีพิมพ์บทความ 7 มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอคุณลักษณะต่าง ๆ ของการเรียงกันของคำกริยาในภาษาจีน และการเทียบเคียงกับลักษณะเดียวกันในภาษาไทย ประกอบด้วยจำนวนของคำกริยาที่เรียงกันใน 1 ประโยค ความสัมพันธ์ของกริยาที่เรียงกันกับคำช่วยกริยา “zhe” (着) และการเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทาง ซึ่งสามารถสรุปลักษณะเด่นๆ ได้ดังนี้ 1) ใน 1 ประโยคสามารถมีคำกริยาเรียงกันได้ตั้งแต่ 2-5 คำ 2) การใช้กลุ่มคำกริยาที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรือกริยาแสดงความต่อเนื่องในลักษณะเรียงกันนั้น หากเป็นอนุกรมกริยา ต้องมีคำช่วยกริยา “zhe” (着) เชื่อมระหว่างกริยาตัวที่หนึ่งและตัวที่สอง แต่หากเป็นสกรรมกริยาจะมีทั้งกรณีที่ต้องมีและไม่ต้องมี “zhe” (着) มาเชื่อม 3)

¹ อาจารย์ประจำ สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

การเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทางในภาษาจีนที่มีคำนามบอกสถานที่ร่วมด้วย สามารถวางกริยาบอกทิศทางตัวที่สองได้ 2 ตำแหน่ง คือ หลังคำนามบอกสถานที่ และท้ายประโยค เมื่อนำคุณลักษณะเหล่านี้มาเทียบเคียงกับลักษณะเดียวกันในภาษาไทย พบว่ากรณีที่ 1) ใน 1 ประโยค ทั้งภาษาจีนและภาษาไทยสามารถมีคำกริยาเรียงกันได้ตั้งแต่ 2-5 คำ 2) การเรียงกันของคำกริยาที่แสดงความต่อเนื่องในภาษาไทยนั้นสามารถนำมาเรียงติดกันได้โดยไม่ต้องมีคำช่วยกริยาใดมาเชื่อมเหมือนเช่นในภาษาจีน และ 3) การเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทางในภาษาจีนที่มีคำนามบอกสถานที่ร่วมด้วยนั้น คำกริยาบอกทิศทางตัวที่สองสามารถวางได้ 2 ตำแหน่ง แต่ในภาษาไทยวางได้เพียงตำแหน่งเดียว คือ หลังคำนามบอกสถานที่เท่านั้น

คำสำคัญ การเรียงกันของคำกริยา ภาษาจีน ภาษาไทย การเทียบเคียง

1. บทนำ

โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงกริยาเรียง ในภาษาจีนจะถูกจัดให้อยู่ในหมวดของวากยสัมพันธ์หรือไวยากรณ์ระดับประโยค ซึ่งในภาษาจีนเรียกว่า “lian dong ju (连动句 หรือประโยคกริยาเรียง)” แต่ไม่ค่อยมีการวิเคราะห์ในระดับหน่วยสร้าง ซึ่งหากมองกริยาเรียงในระดับหน่วยสร้าง ควรเรียกว่า “dongci lianyong หมายถึงการใช้คำกริยาในลักษณะเรียงกัน)” บทความนี้จึงนำวลี “动 词连用” ไปสืบค้นใน China National Knowledge Infrastructure

(CNKI) พบบทความเพียง 1 ฉบับที่ใช้วลี “动词连用” (dongci lianyong) คือ การศึกษาการเรียงกันของคำกริยาช่วยในมิติภาษาศาสตร์ปริชาน (Yang Limei, 2020) ซึ่งเป็นการศึกษาเมื่อมีกริยาช่วย 2 ตัวปรากฏร่วมกัน ตัวใดควรอยู่ก่อนหรืออยู่หลัง และสื่อความหมายในลักษณะใด ในทางกลับกันเมื่อสืบค้นด้วยคำว่า “lian dong ju” (连动句) พบว่ามีบทความจำนวนมาก ทั้งนี้ การเรียกชื่อต่างกันย่อมสื่อถึงมุมมองที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลงานการศึกษาเกี่ยวกับการเรียงกันของคำกริยานั้น ยังมีจำนวนน้อย โดยเฉพาะการนำมาเทียบเคียงกับลักษณะเดียวกันในภาษาไทย ซึ่งทั้งสองภาษามีการใช้กริยาลักษณะนี้แตกต่างกันอยู่ไม่น้อย เพราะภาษาไทยมีโครงสร้างแตกกิ่งไปทางขวา (สุรสา สุขก้อน, 2557) ส่วนภาษาจีนมีโครงสร้างแตกกิ่งไปทางซ้าย (Chen Junguang, 2013 : 40) ด้วยเหตุนี้ บทความนี้จึงขอนำเสนอการใช้คำกริยาในลักษณะเรียงกันของภาษาจีน “动词连用” (dongci lianyong) ใน 3 มิติ ดังต่อไปนี้ คือ 1) จำนวนคำของกริยาที่เรียงกันใน 1 ประโยค 2) โครงสร้างของกริยาที่เรียงสำหรับการสื่อความหมายประเภทต่างๆ และ 3) คำกริยาประเภทใดบ้างที่สามารถนำมาเรียงกันได้ จากนั้นจะเทียบเคียงกับการใช้กริยาที่เรียงกันในภาษาไทย เพื่อสะท้อนความเหมือนและความต่างของทั้งสองภาษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนชาวไทยที่ศึกษาภาษาจีน และ ผู้เรียนชาวจีนที่ศึกษาภาษาไทย

2. การเรียงกันของคำกริยาในภาษาจีน

Kong Mengjuan (2019) วิเคราะห์รูปแบบของประโยคกริยาเรียงและการเรียนการสอนประโยคกริยาเรียงในฐานะภาษาต่างประเทศ และได้จำแนกรูปแบบประโยคกริยาเรียงออกเป็น 7 ลักษณะ ได้แก่ 1) กริยาภาคแสดงในประโยคต้องการกรรมหรือไม่ 2) $V_1 + \text{着} (\text{了}/\text{过}) + V_2$ 3) $V_1 + \text{着} + V_2 + \text{着}$ 4) $V_1 + \text{着} + V_2$ 5) $V_1 + \text{了}/\text{过} + V_2$ 6) $V_1 + \text{不}/\text{没有} + V_2$ 7) $V_1 (\text{有}) + N/V_2$ ซึ่งเป็นการนำเสนอในมุมมองของโครงสร้างประโยคของกริยาเรียง แต่ไม่ได้กล่าวถึงในแง่จำนวนของคำกริยาที่สามารถเรียงกันได้ใน 1 ประโยคที่สำคัญเมื่อเทียบเคียงกับภาษาไทยแล้วจะเหมือนหรือต่างกันอย่างไร เป็นสิ่งที่บทความนี้ต้องการอภิปรายและนำเสนอ

2.1 จำนวนคำกริยาที่เรียงกันได้ใน 1 ประโยค

การเรียงกันของคำกริยาใน 1 ประโยคหรือกริยาเรียงนั้นต้องไม่มีคำสันธานมาเชื่อมระหว่างคำกริยา (Zhu Dexi, 2000 : 140) เมื่อวิเคราะห์ตามคำนิยามของ Zhu Dexi พบว่าใน 1 ประโยคสามารถมีกริยาเรียงกันสูงสุดได้ถึง 5 คำด้วยกัน ซึ่งใน 1 ประโยคจะมีกริยาเรียงมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของผู้พูดหรือชนิดของคำกริยา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) การเรียงกันของคำกริยา 2 ตัว เช่น

我喜欢 V_1 游泳 V_2 。(ฉันชอบว่ายน้ำ)

他想 V_1 睡觉 V_2 。(เขาอยากนอน)

我会 V₁ 说 V₂ 汉语。(ฉันพูดภาษาจีนเป็น)

你应该 V₁ 照顾 V₂ 她。(คุณควรดูแลเขา)

我们去 V₁ 看 V₂ 电影。(พวกเราไปดูหนัง)

เนื่องจากคำกริยาในภาษาจีนไม่สามารถเติมปัจจัยบางประการแล้วทำให้เปลี่ยนไปเป็นคำชนิดอื่นได้ อย่างเช่น การเติมคำว่า “การ” ในภาษาไทย หรือ การเติม “-ing” ในภาษาอังกฤษสามารถทำให้คำกริยากลายเป็นคำนามได้ ดังนั้น การพิจารณาว่าคำกริยาในประโยคนั้นเป็นกริยาเรียงหรือไม่ จึงต้องดูที่ความหมายของทั้งประโยค เช่น

他们重视锻炼身体。(พวกเขาให้ความสำคัญกับการออกกำลังกาย)

จากประโยคข้างบนนี้ หากมองในมิติของคำศัพท์ ทั้งคำว่า “重视” (ให้ความสำคัญ เน้น) และคำว่า “锻炼” (ออกกำลังกาย ฝึกฝน) เป็นคำกริยาทั้งคู่ แต่หากพิจารณาในมิติของประโยค คำว่า “锻炼” ที่ปรากฏในประโยคนี้นี้จะไม่ใช่คำกริยา แต่เป็นคำนาม เพราะตามหลังคำกริยา “重视” ซึ่งเป็นกริยาเว่ยปิน (谓宾动词)² และทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค โดยการเข้าคู่กับคำว่า “身体” รวมกันเป็นกริยาวลี “锻炼身体” นอกจากนี้เวลาอ่านควรต้องเว้นจังหวะเล็กน้อยระหว่างคำว่า “重视” และ “锻炼身体” กรณีแบบนี้พบเห็น

² กริยาเว่ยปิน (谓宾动词) คือ คำกริยาที่ต้องการกรรมที่เป็นคำกริยา (Liu Yuehua, 2001:155)

ได้ทั่วไป ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นภาพมากยิ่งขึ้น
เช่น

他们答应给予帮助。(พวกเขารับประกันว่าจะให้การช่วยเหลือ)

我们正在跟对方进行谈判。(พวกเรากำลังดำเนินการเจรจากับฝ่ายตรงข้าม)

发现有损坏时, 应及时予以修理。(เมื่อพบว่าชำรุด ควร
ต้องทำการซ่อมแซมทันที)

โดยปกติ คำว่า “帮助” (ช่วยเหลือ) “谈判” (เจรจา) “修理” (ซ่อมแซม) ล้วนเป็นคำกริยาทั้งสิ้น แต่ ณ ที่นี้ ล้วนทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค แปลเป็นภาษาไทยมักมีคำว่า “การ” นำหน้า กลายเป็น (การช่วยเหลือ) (การเจรจา) และ (การซ่อมแซม) เนื่องจากตามหลังกริยาเว่ยปิน (谓宾动词) “给予” (ให้) “进行” (ดำเนิน) “予以” (ทำ/ให้)

2) การเรียงกันของคำกริยา 3 ตัว เช่น

他们要 V₁ 去 V₂ 玩儿 V₃。(พวกเขาจะไปเที่ยว)

他们喜欢 V₁ 打电话 V₂ 聊天儿 V₃。(พวกเขาชอบโทรศัพท์คุยกัน)

我已经帮 V₁ 你买 V₂ 来 V₃ 了。(ฉันซื้อมาให้เธอแล้ว)

明天你能 V₁ 来 V₂ 看 V₃ 我吗? (พรุ่งนี้เธอมาเยี่ยมฉันได้ไหม)

3) การเรียงกันของคำกริยา 4 ตัว เช่น

你要 V₁ 记得 V₂ 过来 V₃ 帮忙 V₄。(เธอต้องอย่าลืมมาช่วยกันนะ)

我想 V_1 要 V_2 回去 V_3 看 V_4 一下儿。(ฉันอยากจะกลับไปดูสัก
หน่อย)

4) การเรียงกันของคำกริยา 5 ตัว เช่น

我觉得 V_1 应该 V_2 要 V_3 去 V_4 试试 V_5 。(ฉันคิดว่าควรจะไป
ลองดู)

你认为 V_1 应该 V_2 要 V_3 过去 V_4 打听 V_5 一下儿吗? (คุณเห็น
ว่าควรจะไปถามไถ่สักหน่อยไหม)

你不要 V_1 忘记 V_2 过来 V_3 帮忙 V_4 打扫卫生 V_5 。(เธออย่าลืม
มาช่วยกันทำความสะอาดนะ)

จากการจำแนกการเรียงกันของคำกริยาตามจำนวนของ
คำกริยาในประโยค ทำให้ทราบว่าคำกริยาขยายมักจะเป็นกริยาช่วย

2.2 ความสัมพันธ์ของคำช่วยกริยา “着” กับการเรียงกันของ คำกริยา

การเรียงกันของคำกริยาในภาษาจีนบางกรณีจำเป็นต้องมีคำ
ช่วยกริยา “着” (อยู่) มาเชื่อม คำกริยาเหล่านั้นจึงจะสามารถเรียง
กันได้ Ma Xiaodi (2019 : 5) กล่าวว่า “ $V_1 + \text{着} + V_2$ ” เป็นลักษณะ
เด่นอย่างหนึ่งของประโยคกริยาเรียง และผู้เรียนภาษาจีน
ชาวต่างชาติมักสับสนกับประโยคความรวม “一边……一边……” แต่
ไม่ได้ให้คำอธิบายถึงหลักหรือกฎเกณฑ์ที่ต้องมีคำช่วยกริยา “着”
(กำลัง/อยู่) มาช่วย หรือช่วยอย่างไร เพราะไม่ใช่คำกริยาทุกประเภท
ที่ต้องมี “着” (อยู่) มาช่วย ดังนั้น หากเป็นการนำเสนอข้อมูลเพื่อ

ผู้เรียนภาษาจีนที่เป็นชาวต่างชาติ การอธิบายถึงหลักหรือกฎเกณฑ์ของการใช้ “着” (กำลัง/อยู่) กับการเรียงกันของคำกริยา จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถใช้ได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

โครงสร้างการเรียงกันของคำกริยาที่มี “着” (อยู่) เป็นตัวช่วยนั้น หากจำแนกตามการสื่อความหมาย หรือในมิติของอรรถศาสตร์ จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่สื่อความหมายถึงรูปแบบหรือวิธีการของการกระทำ เช่น

我躺着看电视。(ฉันนอนดูโทรทัศน์)

他走着听电话。(เขาเดินคุยโทรศัพท์)

ซึ่งประโยคข้างต้น หากไม่มีคำช่วยกริยา “着” (อยู่) คำกริยาในประโยคจะไม่สามารถนำมาเรียงกันได้ หรือจะกลายเป็นประโยคที่ผิด เช่น

* 我躺看电视。

* 他走听电话。

จากตัวอย่างของคำกริยาที่ใช้คู่กับคำช่วยกริยา “着” (อยู่) ทำให้ทราบว่าคำกริยาที่ต้องการ “着” (อยู่) มาช่วยนั้นเป็นกลุ่มคำกริยาที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรือกริยาแสดงความต่อเนื่องได้ ซึ่งมีทั้งกรรมกริยา และสกรรมกริยา

หากเป็นกรรมกริยา เช่น 走(เดิน)、跑(วิ่ง)、跳(กระโดด)、坐(นั่ง)、站(ยืน)、躺(นอน)、睡(นอน)、蹲(นั่งยองๆ)、趴(พุบหมอบ) จำเป็นต้องมีคำช่วยกริยามาเชื่อมระหว่างกริยาตัวที่หนึ่งและ

ตัวที่สอง มิเช่นนั้นโครงสร้างการเรียงกันของคำกริยาจะผิดหลัก
ไวยากรณ์ เช่น

我坐着休息。* 我坐休息。

ฉันนั่งพักผ่อน

我蹲着洗衣服。* 我蹲洗衣服。

ฉันนั่ง (ยองๆ) ซักผ้า

แต่หากเป็นสกรรรมกริยา เช่น 吃(กิน)、喝(ดื่ม)、听(ฟัง)、说(พูด)、读(อ่าน)、写(เขียน)、戴(สวม ใส่)、穿(สวม ใส่)、盖(ห่มคลุม)、举(ยก)、靠(พิง)、指(ชี้)、扭(บิด)、打(ตี เล่น)、踢(เตะ)、踩(เหยียบ)、搬(ขนย้าย)、捏(บีบ ปั้น)、扶(จับ ประคอง)、拥抱(โอบกอด) จะมีโครงสร้างการเรียงกันของคำกริยา 2 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 จะมีคำช่วยกริยา “着” (อยู่) หรือไม่กี่ได้ แต่มี “着” (อยู่) ประโยคจะสมบูรณ์มากกว่า สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ต้องใช้มิติของอรรถศาสตร์มาตัดสิน โดยหากกริยาตัวที่หนึ่งสื่อถึงวิธีการหรือสภาพของกริยาตัวที่สอง จะมีคำช่วยกริยา “着” (อยู่) หรือไม่กี่ได้ เช่น

我戴着眼镜看书。หรือ 我戴眼镜看书。

ฉันใส่แว่นอ่านหนังสือ (สื่อถึงวิธีการ)

他盖着被子睡觉。หรือ 他盖被子睡觉。

เขาห่มผ้านอน (สื่อถึงสภาพ)

ลักษณะที่ 2 จำเป็นต้องมีคำช่วยกริยา “着” (อยู่) เพราะการเรียงกันของคำกริยาเหล่านั้นสื่อถึงการกระทำสองอย่างเกิดขึ้น

หรือดำเนินไปในเวลาเดียวกันโดยมีประธานหรือผู้กระทำคนเดียว ไม่มีคำสันธานเชื่อมระหว่างกริยาทั้งสอง และไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนคั่นเพื่อแบ่งการกระทำเป็น 2 อนุประโยค เช่น

我正在喝着咖啡看电视剧。(โครงสร้างคำกริยาที่เรียงกัน)

ฉันกำลังดื่มกาแฟไปด้วย ดูละครไปด้วย

那些姑娘们都在唱着歌采茶。(กริยาเรียง)

สาว ๆ เหล่านั้นต่างร้องเพลงไปด้วย เก็บใบชาไปด้วย

ซึ่งหากไม่มี “着” (อยู่) จะกลายเป็นประโยคความรวม เช่น

我正在喝咖啡看电视剧。(ประโยคความรวม)

ฉันกำลังดื่มกาแฟ (และ) ดูละคร

那些姑娘们都在唱歌采茶。

สาว ๆ เหล่านั้นต่างร้องเพลงไปด้วย (และ) เก็บใบชาไปด้วย

แต่เป็นประโยคความรวมที่ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เพราะขาดองค์ประกอบของประโยคความรวม กล่าวคือ ไม่มีคำสันธาน และไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน ซึ่งสามารถทำให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ได้โดยการใส่เครื่องหมายวรรคตอน “、” (dunhao) หรือคำสันธาน “和” (และ) กำกับระหว่างกริยา เช่น

我正在喝咖啡、看电影。หรือ 我正在喝咖啡和看电影。

姑娘们都在唱歌、采茶。姑娘们都在唱歌和采茶。

สำหรับคำกริยาประเภทอื่นที่ใช้ในโครงสร้างกริยาที่เรียงกัน ไม่ต้องมีคำช่วยกริยา “着” (อยู่) หากเพิ่มเข้าไปจะผิดไวยากรณ์ เช่น

* 我喜欢着游泳。กริยาสภาวะจิต (Psychological verb)

* 我会着说汉语。กริยานุเคราะห์ (Auxiliary verb)

* 这是着帮我买的。กริยาบอกความสัมพันธ์ (Relational verb)

* 我们去着看电影。กริยาบอกทิศทาง (Directional verb)

2.3 การเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทางที่มีคำนามบอกสถานที่ ร่วมด้วย

การเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทางในภาษาจีนที่มีคำนามบอกสถานที่ร่วมด้วย สามารถวางกริยาบอกทิศทางตัวที่สองได้ 2 ตำแหน่ง คือ หลังคำนามบอกสถานที่ หรือ ท้ายประโยค เช่น

1a) 他进 V1 城 (นามบอกสถานที่) 去 V2 逛街 V3 (了)。

1b) 他进 V1 城 (นามบอกสถานที่) 逛街 V2 去 V3 了。

2a) 他上 V1 市场 (นามบอกสถานที่) 去 V2 买菜 V3 (了)。

2b) 他上 V1 市场 (นามบอกสถานที่) 买菜 V2 去 V3 了。

3a) 我们现在到 V1 中国 (นามบอกสถานที่) 来 V2 学 V3 汉语 (了)。

3b) 我们现在到 V1 中国 (นามบอกสถานที่) 学 V2 汉语 来 V3 了。

จากประโยคตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่ากริยาบอกทิศทางหลังคำนามบอกสถานที่วางได้ 2 ตำแหน่ง แต่มีปัจจัยต่างกัน 2 ประการ หนึ่งคือ การเรียงแบบ a) ท้ายประโยคจะมี “了” (แล้ว) หรือไม่ก็ได้ ส่วนการเรียงแบบ b) ต้องมี “了” (แล้ว) อยู่ท้ายประโยค

จึงจะสมบูรณ์ สองคือ a) และ b) มีจุดเน้นที่ต่างกัน a) เน้นที่กริยาหรือการกระทำของประธานในประโยค เช่น 逛街 (จับจ่าย ชื้อของ)、买菜 (ซื้อกับข้าว)、学汉语 (เรียนภาษาจีน) ส่วน b) เน้นที่ทิศทาง “去” (ไป)、 “来” (มา)

นอกจากนี้โครงสร้างการเรียงกันของกริยาในลักษณะนี้ หากกริยาบอกทิศทางเป็นคำกริยาบอกทิศทางคู่ (复合趋向动词) และมีคำนามบอกสถานที่ร่วมด้วย คำกริยาบอกทิศทางคู่ใช้ได้ 2 ลักษณะ คือ 1) คำกริยาบอกทิศทางคู่ทั้ง 2 พยางค์อยู่ติดกัน (คำกริยาบอกทิศทางคู่ + คำนามบอกสถานที่ + คำกริยาหลัก) 2) คำกริยาบอกทิศทางคู่พยางค์ที่ 1 กับ พยางค์ที่ 2 แยกกัน (คำกริยาบอกทิศทางพยางค์ที่ 1 + คำนามบอกสถานที่ + คำกริยาบอกทิศทางพยางค์ที่ 2 + คำกริยาหลัก) เช่น

4a) 他出去外面抽烟。 (*เขาออกไปข้างนอกสูบบุหรี่)

4b) 他出外面去抽烟。 (*เขาออกข้างนอกไปสูบบุหรี่)

(เขาออกไปสูบบุหรี่ข้างนอก)

5a) 同学们过去那边看足球赛。 (*เพื่อนๆ เดินทางไปทางโน้นดูการแข่งขันฟุตบอล)

5b) 同学们过那边去看足球赛。 (*เพื่อนๆ เดินทางทางโน้นไปดูการแข่งขันฟุตบอล)

(เพื่อนๆ เดินทางไปดูการแข่งขันฟุตบอลทางโน้น)

ทั้งนี้ ยังมีสิ่งที่พึงระวัง คือ มีคำกริยาบางคำ เช่น 出国 (ไปต่างประเทศ)、上街 (ไปตลาด)、回家 (กลับบ้าน) เป็นต้น เป็นคำที่มาจากโครงสร้าง คำกริยาบอกทิศทาง + คำนาม และได้กลายเป็นคำประสม 1 คำแล้ว จะไม่สามารถนำเอาคำกริยาบอกทิศทาง “来” (มา) หรือ “去” (ไป) มาเรียงต่อกับคำกริยาบอกทิศทางของคำประสมดังกล่าวได้ เช่น

6a) 我爸爸出国去做生意。 (*พ่อฉันออกต่างประเทศไปทำธุรกิจ)

* 6b) 我爸爸出去国做生意。 (*พ่อฉันออกไปต่างประเทศทำธุรกิจ)

(พ่อฉันเดินทางไปทำธุรกิจที่ต่างประเทศ)

7a) 我们回家去看书。 (พวกเรากลับบ้านไปอ่านหนังสือ)

* 7b) 我们回去家看书。 (*พวกเรากลับไปบ้านอ่านหนังสือ)

(พวกเรากลับไปอ่านหนังสือที่บ้าน)

จะเห็นว่า ข้อ 6b) ไม่สามารถนำ “去” (ไป) มาเรียงติดกับ “出” (ออก) ได้ เพราะ “出国” (ไปต่างประเทศ) ในประโยคนี้กลายเป็นคำประสม 1 คำไปแล้ว และเช่นกัน ในข้อ 7b) ก็ไม่สามารถนำ “去” (ไป) มาเรียงติดกับ “回” (กลับ) ได้ เพราะ “回家” (กลับบ้าน) ก็กลายเป็นคำประสมไปแล้ว

3. การเทียบเคียงการเรียงกันของคำกริยาในภาษาจีนกับภาษาไทย

การเทียบเคียงการใช้กริยาเรียงในภาษาจีนกับภาษาไทยจะเทียบเคียงตามประเด็นของการนำเสนอในข้อ 2.1 2.2 และ 2.3 ซึ่งผลการเทียบเคียงที่ได้มีดังนี้

3.1 จำนวนคำกริยาที่เรียงกันได้ใน 1 ประโยคในภาษาจีนและภาษาไทย

1 ประโยคในภาษาจีนสามารถมีคำกริยาเรียงกันได้ตั้งแต่ 2-5 คำโดยไม่มีคำสันธานเชื่อม ซึ่งในภาษาไทยก็มีลักษณะที่เหมือนกัน เช่น

他想 V1 睡觉 V2。(เขาอยากนอน)

他们要 V1 去 V2 玩儿 V3。(พวกเขาจะไปเที่ยว)

你要 V1 记得 V2 过来 V3 帮忙 V4。(เธอต้องอย่าลืมมาช่วยกันนะ)

我觉得 V1 应该 V2 要 V3 去 V4 试试 V5。(ฉันคิดว่าควรจะไปลองดู)

3.2 ความสัมพันธ์ของคำช่วยกริยา กับการเรียงกันของคำกริยาในภาษาจีนและภาษาไทย

กลุ่มคำกริยาที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรือเรียกว่าเป็นกริยาแสดงความต่อเนื่องในภาษาจีน เมื่อเทียบเคียงกับภาษาไทยจะมีทั้งส่วนเหมือนและส่วนต่าง

ส่วนเหมือน คือ คำกริยาที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรือเรียกกริยาแสดงความต่อเนื่องในภาษาจีนที่เป็นกรรมกริยา โดยที่**กรรมกริยา**ตัวที่หนึ่งสื่อถึงวิธีการหรือสภาพของกริยาตัวที่สอง จะเรียงกันได้โดยไม่ต้องอาศัยคำช่วยกริยาเช่นเดียวกับในภาษาไทย เช่น

校长拿着话筒讲话。หรือ 校长拿话筒讲话。(สื่อถึงวิธีการ)

ครูใหญ่ถือไมโครโฟนพูด

他戴着安全帽骑摩托车。หรือ 他戴安全帽骑摩托车。(สื่อถึงสภาพ)

เขาสวมหมวกนิรภัยขี่จักรยานยนต์

ส่วนต่างมีอยู่สองลักษณะ 1) โครงสร้างการเรียงกันของคำกริยาในภาษาจีนที่ประกอบด้วย**กรรมกริยา**ที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรือกริยาแสดงความต่อเนื่องนั้น จำเป็นต้องมีคำช่วยกริยา “zhe” (着) เชื่อมระหว่างกริยาตัวที่หนึ่งและตัวที่สอง จึงจะเป็นโครงสร้างการเรียงกันของคำกริยา แต่เมื่อเทียบกับลักษณะเดียวกันในภาษาไทย ไม่จำเป็นต้องมีคำช่วยใดๆ เช่น

เขายืนส่องกระจก

他站着照镜子。*他站照镜子。

เด็กๆ นอนเล่นมือถือกัน

小朋友们躺着玩手机。*小朋友们躺玩手机。

2) **กรรมกริยา**ที่สื่อถึงการกระทำสองอย่างเกิดขึ้นหรือดำเนินไปในเวลาเดียวกัน หากไม่มี “着” (อยู่) เมื่อเทียบเคียงกับภาษาไทย จะไม่ตรงกับโครงสร้างการเรียงกันของคำกริยา แต่จะตรงกับโครงสร้างประโยคความรวม โดยภาษาจีนจะใช้เครื่องหมายวรรคตอน หรือคำสันธานกำกับระหว่างกริยา ส่วนภาษาไทยจะใช้คำสันธานกำกับหรือเว้นวรรค แต่จะไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน เช่น

他们常常一起喝茶、聊天儿。(ประโยคความรวม)

พวกเขามักจะดื่มน้ำชาด้วยกัน พูดคุยกัน

หรือ

他们常常一起喝茶和聊天儿。(ประโยคความรวม)

พวกเขามักจะดื่มน้ำชาด้วยกัน และพูดคุยกัน

พวกเขามักจะดื่มน้ำชาและพูดคุยด้วยกัน

3.3 การเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทางที่มีคำนามบอกสถานที่ร่วมด้วยในภาษาจีนและภาษาไทย

ในภาษาจีน การเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทางที่มีคำนามบอกสถานที่ร่วมด้วย สามารถวางกริยาบอกทิศทางตัวที่สองซึ่งมักจะเป็นคำว่า “去” (ไป) หรือ “来” (มา) ได้ 2 ตำแหน่ง คือ หลังคำนามบอกสถานที่ หรือ ท้ายประโยค ซึ่งไม่ว่าจะอยู่ตำแหน่งใดก็ไม่กระทบกับความหมาย (เกรียงไกร กองเสียง, 2559) แต่เมื่อเทียบเคียงกับภาษาไทยในลักษณะเดียวกัน การเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทางใน

ภาษาไทยวางได้เพียงตำแหน่งเดียว คือ หลังคำนามบอกสถานที่ จะ
ไม่สามารถวางไว้ท้ายประโยคได้ เช่น

1a) 他走上楼 (นามบอกสถานที่) 去 拿东西 (了) 。

เขาเดินขึ้นตึกไปเอาของ (แล้ว)

1b) 他上 楼 (นามบอกสถานที่) 拿东西去了。

* เขาเดินขึ้นตึกเอาของไปแล้ว

หากกริยาบอกทิศทางเป็นคำกริยาบอกทิศทางคู่ และมี
คำนามบอกสถานที่ร่วมด้วย ในภาษาจีนสามารถวางตำแหน่ง
คำกริยาบอกทิศทางคู่ได้ 2 ตำแหน่ง และ ในภาษาไทยก็วางได้ 2
ตำแหน่ง แต่โครงสร้างประโยคเหมือนกันหนึ่งโครงสร้าง และต่างกัน
หนึ่งโครงสร้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) โครงสร้างที่เหมือนกัน คือ $S+V_1(\text{บอกทิศทาง})+\text{คำนามสถานที่}+V_2(\text{บอก}$
 $\text{ทิศทาง})+V_3$ เช่น

妈妈进厨房去做饭。

แม่เข้าห้องครัวไปทำกับข้าว

2) โครงสร้างที่ต่างกัน คือ ภาษาจีนมีโครงสร้าง $S+V_1(\text{บอกทิศทาง})+ V_2(\text{บอก}$
 $\text{ทิศทาง})+\text{คำนามสถานที่}+ V_3$ แต่ภาษาไทยไม่มี เช่น

妈妈进去厨房做饭。

*แม่เข้าไปห้องครัวทำกับข้าว

โครงสร้างที่ถูกต้องในภาษาไทยที่สื่อความหมายในลักษณะ
เดียวกัน ต้องใช้กริยาบอกทิศทางพยางค์ที่สอง โครงสร้างคือ $S+V_1(\text{บอกทิศทาง})+V_2(\text{บอกทิศทาง})+\text{คำนามสถานที่}+V_3$

บอกทิศทาง) + V_2 (บอกทิศทาง) + คำนามสถานที่ + V_2 (บอกทิศทาง) + V_3 ซึ่งจะ
กลายเป็นประโยคความรวม เช่น

แม่เข้าไปห้องครัวไปทำกับข้าว

เท่ากับ “แม่เข้าห้องครัว” และ “แม่ทำกับข้าว”

สรุป

การเรียงกันของคำกริยาในภาษาจีนมีคุณลักษณะเฉพาะและแตกต่างกับการเรียงกันของคำกริยาในภาษาไทยรวม 3 ประการดังนี้

1. เมื่อกริยาเป็นกลุ่มคำกริยาที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรือกริยาแสดงความต่อเนื่องที่เป็นอนุกรมกริยาต้องมีคำช่วยกริยา “着” (อยู่) เชื่อมระหว่างกริยาตัวที่หนึ่งและตัวที่สอง แต่ในภาษาไทยไม่ต้องมี

2. การเรียงกันของคำกริยาบอกทิศทางในภาษาจีนที่มีคำนามบอกสถานที่ร่วมด้วย สามารถวางกริยาบอกทิศทางตัวที่สองได้ 2 ตำแหน่ง คือ หลังคำนามบอกสถานที่ และท้ายประโยค โดยกรณีที่อยู่หลังคำนามบอกสถานที่ จะมีคำช่วย “了” (แล้ว) หรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีที่วางไว้ท้ายประโยค ต้องมีคำช่วย “了” (แล้ว) เสมอ แต่ในภาษาไทยกริยาบอกทิศทางตัวที่สองวางได้เฉพาะหลังคำนามบอกสถานที่

3. เมื่อกริยาที่เรียงกันเป็นคำกริยาบอกทิศทางคู่ (复合趋向动词) หากมีคำนามบอกสถานที่ร่วมด้วย คำกริยาบอกทิศทางคู่สามารถเรียงติดกัน แล้วจึงตามด้วยคำนามบอกสถานที่ หรือแยกกันโดยการ

นำคำนามบอกสถานที่มาอยู่ตรงกลาง แต่ในภาษาไทยทำได้เฉพาะ
อย่างหลัง

บรรณานุกรม

- เกรียงไกร กองแสง. (2559). การศึกษาเปรียบเทียบ “กริยาาลีที่มี
คำกริยาเรียงสองคำขึ้นไป” ในภาษาจีน และ ภาษาไทย.
การประชุมสัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
เครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่
16 และ การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์ ครั้งที่ 3 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” (น. 903-
916). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. ไทย. สืบค้นจาก
[http://research.pcru.ac.th/pcrunc2016/datacd/repo
rt_pcrunc2016.pdf](http://research.pcru.ac.th/pcrunc2016/datacd/report_pcrunc2016.pdf)
- สุรสา สุขก้อน. (2557). การจำแนกประเภทโครงสร้างกริยาเรียงใน
ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Chen Junguang. (2013). Ying Han Yuxu Fanyi zhi Yanjiu:
Zhuyao Fenzhi Fangxiang he Juwei Jiaodian de
Hudong. *Di'er Yuyan Duxie Jiaoxue Yanjiu*, 01, 40.
- Kong Mengjuan. (2019). Fenxi “Liandongju” Jushi ji Duiwai
Hanyu Jiaoxue [Serial Verb Sentence

Analysis and Teaching Chinese as a Foreign Language]. *Think Tank Era*, 05, 254-258.

Liu Yuehua. (2001). *Shiyong Xiandai Hanyu Yufa* [Practical Modern Chinese Grammar]. Beijing: The Commercial Press, 155.

Ma Xiaodi. (2019 : 5). Hanyu Liandongju Yuyiguanxi ji Duiwai Hanyu Liandongju Jiaoxue Tanjiu [On the semantic relationship of Chinese Conjunctions and the teaching of Chinese as a foreign language]. *Sinogram Culture*, 23, 4-6.

Yang Limei. (2020). Hanyu Qingtai Dongci Lianyong de Renzhi Chanshu [A cognitive exploration into the co-occurrence sequence of Chinese modal verbs]. *Journal of Xi'an International Studies University*, 02, 33-37.

Zhu Dexi. (2000). *Yufa Jiangyi* [Chinese Grammar]. Beijing: The Commercial Press, 140.